

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobců: a) **xxxxxx**,
oba zastoupeni Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem
v Praze 1, Havlíčkova 1043/11,

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí
Hrdinů 1634/3, Praha 4,

proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. dubna 2017, č.j. MV-26655-4/SO – 2017

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. dubna 2017, č.j. MV-26655-4/SO – 2017, se ve výroku I., kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a) a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 3. 11. 2016, čj. OAM-9715-36/PP-2015, se ruší a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žaloba žalobce b) se zamítá.
- III. Žalobce b) nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení žalobci a) zaplatit částku 10 800 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku do rukou Mgr. Gabriely Kopuleté, advokátky.

Odůvodnění:

1. Žalobci napadli shora uvedený správní akt, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a) a potvrzeno rozhodnutí ministerstva vnitra ze dne 3. 11. 2016, čj. OAM-9715-36/PP-2015, a usnesení ministerstva vnitra ze dne 4. 1. 2016, čj. OAM-9715-14/PP-2015 bylo zrušeno a řízení bylo zastaveno. Ve správním řízení bylo rozhodováno podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu*“), kdy žalobce a) podal dne 15. 7. 2015 jako rodinný příslušník občana Evropské unie žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu z titulu rodinného vztahu obdobnému k nevlastnímu synovi žalobci b). Ve správním řízení byla žádost zamítnuta.

2. Žalobci napadli rozhodnutí v celém rozsahu a domáhali se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uplatnili tyto žalobní body, jimiž je soud při svém přezkumu vázán. Žalobce a) podle jejich názoru splňuje podmínky pro vydání příslušného povolení, přičemž odkázali jak na znění příslušných zákonných ustanovení zákona o pobytu, tak i čl. 35 Směrnice 2004/38/ES, přičemž namítali, že napadeným rozhodnutím dojde rovněž k porušení práva žalobců na soukromý a rodinný život ve smyslu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Při vydání rozhodnutí podle názoru žalobců žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*správní řád*“), tato porušení vztahují konkrétně ke shora uvedenému důvodu nesouhlasu s rozhodnutím. Namítají dále porušení ust. § 87b zákona o pobytu ve spojení s ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu, když podle jejich názoru žalovaný provedl nesprávný výklad tohoto ustanovení, neboť žalobce a) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žijí spolu ve společné domácnosti. V ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu zákonodárce rozšířil okruh rodinných příslušníků občana EU nad rámec tzv. oprávněných osob, jak je vymezuje Směrnice 2004/38/ES v článku 3. Do kategorie tak nad rámec unijní úpravy zahrnul i osoby, které mají s občanem unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žijí s ním ve společné domácnosti.

3. Žalovaný se k podané žalobě nijak nevyjádřil.

4. K ústnímu jednání se žalovaný bez omluvy nedostavil, soud tak jednal v jeho nepřítomnosti. Žalobci při ústním jednání na svých procesních stanoviscích a návrzích setrvali, jejich zástupkyně je slovně precizovala.

5. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. uvedeno, že prvostupňový správní orgán vyšel ze zjištění, že žalobce a) žil od roku 2002 v běloruském Minsku s matkou nevlastního syna a byl jejím manželem do jejího úmrtí v roce 2014, staral se o dva nezletilé syny manželky jako o své děti, proto ho žalobce b) považuje za svého otce, žalobce a) nemá v zemi původu žádné příbuzné, je příjemcem starobního důchodu ve výši asi 2 500 až 3 000 Kč, který mu nepostačuje k uspokojování životních potřeb, proto jej nevlastní synové podporují a žijí s ním ve společné domácnosti. Tato zjištění zhodnotil tak, že se jedná o vztah podobný rodinnému vztahu otec – syn, avšak aby tento vztah tak mohl být posuzován, musí splnit zákonné podmínky podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu, a to v intencích ust. § 15a odst. 1 písm. b) tohoto zákona, kdy žalobce a) nesplňuje podmínku nezaopatřenosti podle ust. § 15a odst. 2 zákona o pobytu. Totéž stanovisko a právní výklad zastává i žalovaný v dalším odůvodnění rozhodnutí, kdy doplnil, že

povolení k přechodnému pobytu není jediným pobytovým titulem, neboť žalobce a) má možnost požádat jako třetizemec o dlouhodobé vízum. Ve vztahu k žalobci b) je v odůvodnění uvedeno, že ten není účastníkem tohoto správního řízení, proto ve vztahu k němu bylo prvostupňové rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno (žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, čj. 2 As 77/2009-63).

6. Vzhledem ke skutečnosti, že zemi účastníky nejsou sporné skutkové otázky, ale právní posouzení zjištěného skutkového stavu, není účelné konstatovat další části správního spisu.

7. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvažil takto.

8. Nejprve k výroku II. tohoto rozsudku soud uvádí, že se ztotožňuje s právním hodnocením žalovaného, kdy žalobce b) není účastníkem správního řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, které podal žalobce a). V odůvodnění žalovaný důvodně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, čj. 2 As 77/2009-63, na nějž soud rovněž odkazuje, který přímo tuto skutečnost a právní výklad řešil, proto není nutné argumenty zde uvedené nějak rozvíjet. Nehledě na skutečnost, že žalobní body toto hodnocení nijak konkrétně nenapadají, proto podle názoru soudu není účelné argumentaci nějak rozvíjet.

9. Ohledně výroku I. rozsudku ve vztahu k žalobci a) je nutné uvést následující.

10. Podle ust. § 15a zákona o pobytu ve znění účinném v rozhodné době (tedy do 17. 12. 2015): „(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie^{1b}) se pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie^{1b}) mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
- c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
- d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

(2) Za nezaopatřenou osobu se podle odstavce 1 písm. d) se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který

- a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(3) Ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že

- a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
 - 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,

2. *je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo*
 3. *se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo*
 - b) *má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.*
- (4) *Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.“*

11. Ačkoliv se jedná o jeden paragraf právní normy, z hlediska jeho výkladu je nutné upozornit, že ve svých jednotlivých odstavcích upravuje různé skutkové podstaty, které spolu navzájem nesouvisejí a zakládají různé podmínky pro své posouzení. Ačkoliv z hlediska legislativní techniky se jistě nejedná o příliš zdařilé vymezení, přesto podle názoru soudu lze dospět k závěru, k němuž dospěli i žalobci v podané žalobě, tedy že ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu v rozhodném znění upravuje situaci, která se výkladově nijak neváže k odst. 1 a 2 tohoto ustanovení, a stanoví tak svou kategorii cizince. Je pravda, že ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu definuje nezaopatřenou osobu, a že odst. 2 tohoto ustanovení tuto nezaopatřenou osobu dále vymezuje, nicméně ust. § 15a odst. 3 však již toto vymezení neobsahuje a opouští jej, když sám definuje příslušného cizince jinak. Tomu podle názoru soudu svědčí samotné znění této normy v první větě použitím slov „...se obdobně použijí i na cizince...“. Tento odstavec tak připodobňuje právní postavení cizince k odst. 1 a 2, aniž by však využil jejich definice rodinného příslušníka, neboť nic takového nehodnotí. Tento odstavec neupravuje právní režim „rodinného příslušníka“ nadefinovaného v předchozích odstavcích, ale sám určuje, že tento právní režim (status) se vztahuje i na další osoby (cizince), které dále vymezuje v písm. a) a b). Odst. 3 tak nepředstavuje další podmínku pro hodnocení osoby podle odst. 1 a 2 zákona o pobytu, ale vymezuje další okruh osob, na který se vztahují podmínky „rodinného příslušníka“.

12. Výklad, který v dané věci provedl žalovaný i prvostupňový správní orgán tak soud nepovažuje za přiléhavý. V této souvislosti soud odkazuje na předposlední (nečíslovaný) odstavec rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. ledna 2017, čj. 5 Azs 224/2016-47, který výklad, který soud provedl v tomto případě, rovněž sleduje: „*Stěžovatelka pobírá starobní důchod ve výši 1500 hrůven, tedy cca 100 €, jiné příjmy stěžovatelky nebyly ve správním řízení zjištěny. Stěžovatelka uvedla, že žije ve společné domácnosti s dcerou a jejím manželem, občanem Evropské unie, a tito jí poskytují finanční výpomoc, bez které by nemohla pokrýt své životní náklady. K uvedenému byla předložena prohlášení dcery a zetě stěžovatelky, kteří potvrdili, že stěžovatelce poskytnou ubytování a veškerou potřebnou péči. Nejvyšší správní soud nesouhlasí se závěrem učiněným správními orgány, se kterým se ztotožnil i krajský soud, že v případě stěžovatelky nelze uvažovat o vyživovací povinnosti ze strany jejího zetě jako občana Evropské unie s ohledem na to, že stěžovatelka pobírá starobní důchod. Pouhá skutečnost, že stěžovatelka pobírá důchod, který navíc i krajský soud posoudil jako nízký, ji nemůže vyloučit z kategorie cizince vyživovaného občanem Evropské unie. Při posuzování otázky, zda je stěžovatelka osobou vyživovanou občanem Evropské unie se nelze omezit pouze na zkoumání, zjištění a konstatování existence určitého příjmu stěžovatelky. Pro závěr, zda se jedná o vyživovaného cizince, je třeba posoudit veškeré individuální okolnosti daného případu, tzn. faktickou situaci stěžovatelky, zda je či není s ohledem na svou ekonomickou a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby a zda je stěžovatelce občanem Evropské unie*

poskytována nezbytná materiální pomoc, bez které by své základní životní potřeby nebyla schopna zajistit. Správní orgány obou stupňů se však zaměřily pouze na skutečnost, že stěžovatelka pobírá starobní důchod, aniž dále zkoumaly a zohlednily její skutečné sociální a finanční podmínky. Správní orgány se nezabývaly podstatnou a rozhodnou okolností, tj. zda je stěžovatelka fakticky závislá na materiální podpoře svého zetě. K uvedenému bylo třeba posoudit stěžovatelkou předložené důkazy, zejména prohlášení dcery a jejího manžela, případně provést i další důkazy, např. výslech těchto osob, které by mohly pomoci objasnit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Teprve na základě takto provedených zjištění by bylo možné provést celkové vyhodnocení tvrzeného vztahu stěžovatelky a posouzení, zda naplňuje či nenaplňuje materiálně znaky vyživované osoby dle § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění.“

13. Obdobně pak rozhodl tento právní spor i Městský soud v Brně rozsudkem ze dne 14. března 2018, čj. 29 A 27/2016-67, na který soud rovněž odkazuje.

14. V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu žalobce a) považuje za důvodnou a proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s.).

15. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku III ve vztahu k žalobci b), kde byla žaloba zamítnuta. Ve vztahu k žalobci a) je nutné uvést, že ten byl ve věci úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení. Ta se sestává ze zaplaceného soudního poplatku (3 000 Kč z žaloby, 1 000 Kč z návrhu na odkladný účinek žaloby) a z odměny za zastupování advokátem, a to za dva úkony (převzetí věci, účast u jednání dne 18. 10. 2018), a ze dvou paušálů. Úkon činí 3 100 Kč, režijní paušál 300 Kč, a to v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní výpočet nákladů řízení je následující: odměna - 3 100 Kč x 2, režijní paušál - 300 Kč x 2, soudní poplatek - 4 000 Kč, celkové náklady řízení bez vyčíslení DPH : 10 800 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 25. října 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu